

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65587.

4. Проект Закону про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо відповідальності за незаконне збагачення від 01.03.2019 № 10110-1 // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65603.

Науменко Сергій Геннадійович,
старший викладач кафедри фінансового
права та фіскального адміністрування
Національної академії внутрішніх справ

ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЙНИХ ЗАГРОЗ ЯК ЗАПОРУКА НАЛЕЖНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

На думку представників міжнародної спільноти ефективна, непримирима боротьба з корупцією – це невід’ємна складова частина економічного зростання. В нещодавньому інтерв’ю українським журналістам один із заступників голови МВФ відзначив, що протистояння корупції – один із ключових чинників отримання наступного траншу кредиту від цієї організації.

Сучасний стан національної банківської системи залишає бажати кращого. Вона постійно знаходиться під впливом певних чинників, що створюють небезпеку її цілісності та стійкості. З метою забезпечення гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку ще наприкінці XX століття було створено Фонд гарантування вкладів фізичних осіб. Його належна та ефективна діяльність є запорукою стійкістю банківської системи України. Відповідно до внутрішніх розпорядчих документів працівники, посадові особи і керівник зазначеного Фонду у своїй внутрішній діяльності, а також у правовідносинах із діловими партнерами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування керуються принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і вживатимуть всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов’язаним з нею діям (практикам).

Слід зазначити, що корупція в діяльності Фонду породжує появу суспільно небезпечного явища тіньової економіки.

Утворення ланцюга «корупція – тінізація економіки» підтверджується їх взаємообумовленістю. Можна цілком погодитись із висновком, що тінізація, що породжує корупцію, і корупція, що водночас породжує тінізацію економіки, адже остання фактично є основою корупції. Породження та стимулювання корупцією розвитку тіньових відносин пояснюється тим, що чим вищий рівень корупції, бідніша країна і слабкіші демократичні інститути, тим вищою є частка тіньового сектора в економіці країни. Така, як переконують економісти, «змонтованість» корупції до господарського механізму, призводить до того, що боротьба із корупцією може призвести до руйнації діючого господарського механізму.

Проте, існування корупції необхідно долати усіма можливими способами. Саме тому фондом розроблено та впроваджується низка заходів щодо протидії корупції, зокрема:

- періодична оцінка корупційних ризиків у діяльності Фонду;
- антикорупційні стандарти і процедури у діяльності Фонду.

До антикорупційних стандартів і процедур у діяльності Фонду відноситься:

- обов'язкове вступне ознайомлення нових працівників, а також інших осіб, які діють від імені Фонду із змістом Закону України «Про запобігання корупції», Антикорупційної програми та пов'язаних з нею документів, проведення навчальних заходів з питань запобігання і протидії корупції;

- антикорупційна перевірка ділових партнерів;
 - розроблення критеріїв обрання ділових партнерів Фонду
- ділові партнери Фонду обираються згідно з критеріями, які базуються на прозорості діяльності, конкурентності, якості товарів, робіт і послуг та надійності. Перевіряється, чи має діловий партнер репутацію суб'єкта, діяльність якого пов'язана з корупцією (навіть за відсутності відповідних судових рішень), та чи не буде діловий партнер використовуватися як посередник для передачі третім особам (або для отримання від

третіх осіб) неправомірної вигоди;

- обмеження щодо підтримки Фондом політичних партій, здійснення благодійної діяльності;

- впровадження механізму повідомлення про виявлення ознак порушення Антикорупційної програми Фонду, ознак вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, а також конфіденційність таких повідомлень та захист викривачів;

- здійснення відповідними працівниками функцій щодо запобігання корупції;

- розроблення та впровадження процедури розгляду повідомлень викривачів, включаючи внутрішнє розслідування і накладення дисциплінарних стягнень;

- дотримування норм професійної етики та обов'язків і заборон для працівників;

- розроблення механізмів запобігання і врегулювання конфлікту інтересів;

- запровадження обмеження щодо подарунків;

- здійснення нагляду і контролю за дотриманням вимог Антикорупційної програми Фонду.

Незважаючи на всі запроваджені заходи слід погодитись, що тільки активність громадянського суспільства, прискіпливість до дій влади є найефективнішим інструментом боротьби з корупцією. Але ця діяльність має відбуватись системно, адже система запобігання корупції, зокрема у Фонді гарантування вкладів фізичних осіб, включає правила антикорупційної поведінки, засоби контролю та інші засоби, за допомогою яких забезпечується дотримання цих правил, що передбачає можливість оперативної зміни зазначених правил, якщо цього вимагають результати антикорупційної експертизи, тощо.